

RK:n hyväksymät vuoden 1978 harvinaisuushavainnot

KARNO MIKKOLA

Rariteettikomitean (RK) aikaisemmin julkaisemat katsaukset ovat olleet Lintumiehen numeroissa 2 ja 4/78 (vuosien 1976 ja 1977 havainnot) sekä 3/79 (ennen vuotta 1976 tehtyt havainnot). Tässä vuoden 1978 katsauksessa esitetään 137 havaintoa, jotka koskevat 44 lajia (jälkiosassa on 27 vuosien 1976 ja 1977 havaintoa, jotka RK on hyväksynyt ao vuosikatsausten julkaisemisen jälkeen). Maalle uusia lajeja havaittiin kolme: keltajalkaviklo, alppirautiainen ja harmaakurkkurastas, jonka ilmaantuminen keväällä Suomeen oli odottamatonta. Maalle uutena rotuna voidaan pitää metsähanhen tundrarotua *rossicus*. Toista kertaa tavattiin kapustahaikara ja arokotka.

Eräät lajit on asetettu kategoriaan II. Näitä lajeja pidetään usein eläintarhoissa tai yksityisissä lintukokoelmissa, joten karkulaisuuden mahdollisuus on näissä tapauksissa olemassa. Sen sijaan jälkiosassa esiintyvä havainto kirjo-kaestä on asetettu kategoriaan III — lintu on tulkittu karkulaiseksi.

Vuonna 1978 tehdyistä havainnoista hylättiin 60 (edustivat 30 lajia), joten hylkäysprosentti oli peräti 30 oltuaan edellisen vuoden havainnoissa 24. Tämä johtune ainakin osittain RK:n tiukentuneesta linjasta. Hylätyistä yleisimmät olivat kiljukotka ja pikkukajava (5 tapaus) sekä tunturi- ja punajalkahaukka (4). Hylkäämisen yleisin syy oli puutteellinen kuvaus. Myös joitakin selvästi vääriä määrittelyjä todettiin.

Havaintoilmoituslomakkeen täyttämistä koskeva kirjoitus oli Lintumiehen numerossa 3/79.

RK:n kokoonpano ja kokoukset 1978

Vuoden alkaessa puheenjohtajana toimi dos. Olavi Hildén, sihteerinä isännöitsijä Karno Mikkola ja jäsenenä LuK Lasse J. Laine, apul.prof. Rauno Tenovuo ja dos. Kari Vepsäläinen. Varajäsenenä olivat tekn.yo Jörgen Palmgren ja FK Ilkka Lilja.

Puheenjohtajana RK:n perustamisesta alkaen toiminut Olavi Hildén pyysi toukokuussa eroa RK:sta ylivoimaiseksi paisuneen työtilanteensa vuoksi. Hildénin panos aloitteentekijänä RK:n perustamiseksi ja toiminnan suunnittelijana oli ratkaiseva. Puheenjohtajana hän loi komiteaan hyvän ilmapiirin.

SLY:n hallitus valitsi uudeksi puheenjohtajaksi lokakuusta alkaen Kari Vepsäläisen, joka on toiminut RK:ssa sen perustamisesta lähtien. Jäseneksi Hildénin jäljelläolevaksi toimikaudeksi (1980 loppuun) valittiin Jörgen Palmgren. Uudeksi varajäseneksi (2. varajäsen) SLY:n hallitus valitsi LYL:n esityksen mukaisesti tekn.yo Heikki Parviaisen Tampereelta.

RK kokoontui 4 kertaa käsittelemään sellaisia havaintoja, jotka eivät tulleet hyväksytyiksi ensimmäisten lausuntojen perusteella. Kokouksissa käsiteltiin myös RK:n toimintaan liittyviä yleisiä kysymyksiä, jotka veivätkin peräti kolmanneksen kokousten kestosta, joka oli keskim. 5 1/2 tuntia. Kokouksissa käsiteltiin 179 epäselvää tapaus, mihin lukuun jotkut havainnot sisältyvät useita kertoja.

Ohjeeksi

Täytä ilmoituslomake *ensi tilassa* havainnon tehtyäsi. Lähetä lomake mahdollisimman pian *oman alueesi aluevas- taavalle* (riippumatta siitä, missä ha- vainto on tehty), joka lähettää ilmoi- tukset sekä niistä annetut lausunnot riittävän usein RK:lle. Aluevastaavan tai paikallisen harvinaisuustoimikunnan lausunnossa tulisi antaa tietoja havain- nontekijän kokemuksesta sekä ottaa kantaa määrittämisperusteiden riittävyys- teen.

Täytä lomake koneella, jos mahdol- lista, tai tekstaa selvästi. Älä käytä lyi- jykynää.

Hyväksytyt havainnot vuodelta 1978

Ne kunnat, jotka esiintyvät vähintään neljästi, on lyhennetty seuraavasti: Ec = Eckerö, Es = Espoo, He = Helsinki, Ki = Kirkkonummi, Ko = Korppoo, La = Lap- peenranta, Le = Lemland, Lu = Luvia, Ou = Outokumpu, Pr = Parikkala, Pt = Pattijoki, Po mlk = Porvoon maalais- kunta, Si = Siikajoki, Tu = Turku ja Vi = Virolahti.

Muista lyhenteistä ks. edellistä kat- sausta Lintumiehessä 3/79.

Jääkuikka *Gavia adamsii*

- 28.4. Le, Lågskär 1 jp m (HH, SK).
- 5—6.5. Ko, Jurmo 1 jp (BB ym).
- 13.5. Po mlk, Kummelskär 1 jp m ja 1 jp m (JS, PM, RV).
- 17.5. Ki, Stora Träskö 1 jp m (TLu, KoM, PU).
- 19.5. Vi, Siikasaari 1 jp m (Petri Ris- sanen, Toni Eskelin, Esko Pasa- nen).
- 20.5. Ko, Utö 1 jp p/m (Kari Salonen).
- 20.5. Ki, Porkkala 1 jp m klo 7.20 (AT, Timo Haikarainen, VR).
- 20.5. Pernaja, Hamnskär 1 jp m klo 7.50 (TLi, Robert Hällfors, Kjell Weppling).
- 21.5. Po mlk, Söderskär 1 jp m (MH, Jari Ahola, MN ym).
- 23.5. Ki, Rönnskär 1 jp m klo 7.55 (RR ym).
- 23.5. Po mlk, Kummelskär 1 jp m klo 5.00 ja 1 jp p klo 13.20—14.20 (JL ym).
- 5.9. Ec, Signilskär 1 kv p (HH ym).
- 15.12. Kittilä, Pokka 1 kv kuoli, muse- oitu Helsingin Yliopiston Eläin- museoon (Bertta ja Eeva Kinis- järvi).

Jääkuikka-laji *Gavia adamsii/immer*

- 21.5. Po mlk, Söderskär 1 jp m (TLu, MH, MN).
- 23.5. Ki, Porkkala 1 jp m klo 7.30 (AT, Martti Nissinen, PPU).
- 25.5. Ki, Rönnskär 1 jp m (MHK, RR).
- 28.9. Kokkola, Tankar 1 vp m (Henrik Kunttu).
- 20.12. Pori, Mäntyluoto 1 tp/juv p (Jan- Erik Wallin).

Pikkuhaikara-laji *Ixobrychus* sp (II)

- 7.7. Vantaa, Martinlaakso 1 ♀-puk. (Dick Forsman).
- Kuvauksen perusteella lintu ei ollut ero- tettavissa ulkoeurooppalaisista lajeista *exilis* ja *eurythmus*, joita saattaa esiin- tyä eläintarhakarkulaisina. Pikkuhaikara on tavattu Suomessa kahdesti, 1935 ja 1961.

Kapustahaikara *Platalea leucorodia* (II)

- 5.10. Es, Laajalahti 1 juv klo 15.05 (Kaj Karlsson, PRO).
- 5.10. He, Kyläsaari 1 juv klo 15.35 ja 17.00 (Jorma Vickholm, Kaj Häll- sten).

Havainnot koskevat samaa lintua. Toi- nen havainto Suomesta.

Metsähanhi *Anser fabalis rossicus*

- 15—20.7. Säkylä, Lännen tehtaas 1 sul- kasatonen, joka pyydystettiin (Erkki Mikkola, Tuomo Hurme ym). Ks. s. 189.

Linnussa voitiin todeta *rossicus*-rodun tuntomerkit. Ensimmäinen määrittäminen Suomesta. Rotu pesii tundralla Kaninin niemimaalta Taimyrin niemimaalle.

Lyhytnokkahanhi *Anser brachyrhynchus*

- 2.5. Pt, Kotiranta 1 (KK).
- 4.5. Ou, Vuonos 2 p (ML, AJ).
- 6.5. Pt, Kotiranta 2 (KK, IAV, Mark- ku Sipilä).

Vuoden 1974 jälkeen lajista on tehty vuosittain 2—4 havaintoa.

Kiljuhanhi *Anser erythropus*

- 29.4. Kauhava, Alakylä 2 m (Erkki Korpimäki, Reima Haapoja, Jark- ko Sippola).
- 13.5. Si, Tauvo 33 m (MT ym).
- 13.5. Liminka, Hirvasniemi 1 kv (HP, Niko Leikola, TM).
- 14.5. Lumijoki, kk 17 p ja 2 p (MK, VR).
- 20.5. Vi, Huovari 4 m (RS).
- 13.9. Si, Tauvo 8 ad 13 juv p (PRu, MT).
- 26.9. Pr, Kangaskylä 1 ad m (MP).
- 27.9. Pr, Kangaskylä 1 ad m (MP, Pau- li Kantonen, OP).

Punakaulahanhi *Branta ruficollis* (II)
14.4.—1.5. Pr, Särkisalmi ja Siikalahti 1
(Esko Veijalainen, MP, OP, Kauko
Tykkyläinen ym).

26.5. Po mlk, Kummelskär 1 m (JL,
PM).

7. ja 8. havainto Suomesta. Tämä sipe-
rialainen hanhilaji muuttanee vuosittain
maamme kautta, usein valkoposkihan-
hien seurassa.

Ruostesorsa *Tadorna ferruginea* (II)
27.5. Polvijärvi, Martonvaara 1 p ♂
(Kari ja Hely Varonen).

Ruskosotka *Aythya nyroca* (II)
9—14.3. Tu, Rauvolanlahti ja satama 1
♂ 1 ♀ (Ari Rivasto ym).

Arosuohaukka *Circus macrourus*
5.5. Le, Lågskär 1 2kv p/m (JL, SK,
OT, NV).

Niittysuohaukka *Circus pygargus*
6.5. Vi, Eerikkälä 1 m ad ♂ (TTh
ym).

31.8. Ec, Signilskär 1 1kv m/p (HH,
IL, AL).

8.9. Ou, vanha kaivos 1 m ad ♂ (ML,
HR).

Pikkukiljukotka *Aquila pomarina*
8.5. Tammisaari, Ramsholmen 1 su-
bad/ad m (LJL, Jukka Haapala
ym).

17.7. Jyväskylän mlk, Keski-Palokka
1 subad/ad (AL).

15. ja 16. havainto Suomesta.

Kiljukotka *Aquila clanga*
14.4. Tampere, Messukylä 1 subad/ad
m (Simo Jutila).

13.5. Lumijoki, kk 1 ad (MK, VR).

16.9. Joensuu, Höytiäisen suisto 1
subad/ad m (MK).

30.9. Hanko, Svanvik 1 1kv m (LJL,
TLu, PPö).

7.10. Vi, Eerikkälä 1 subad/ad (TTh
ym).

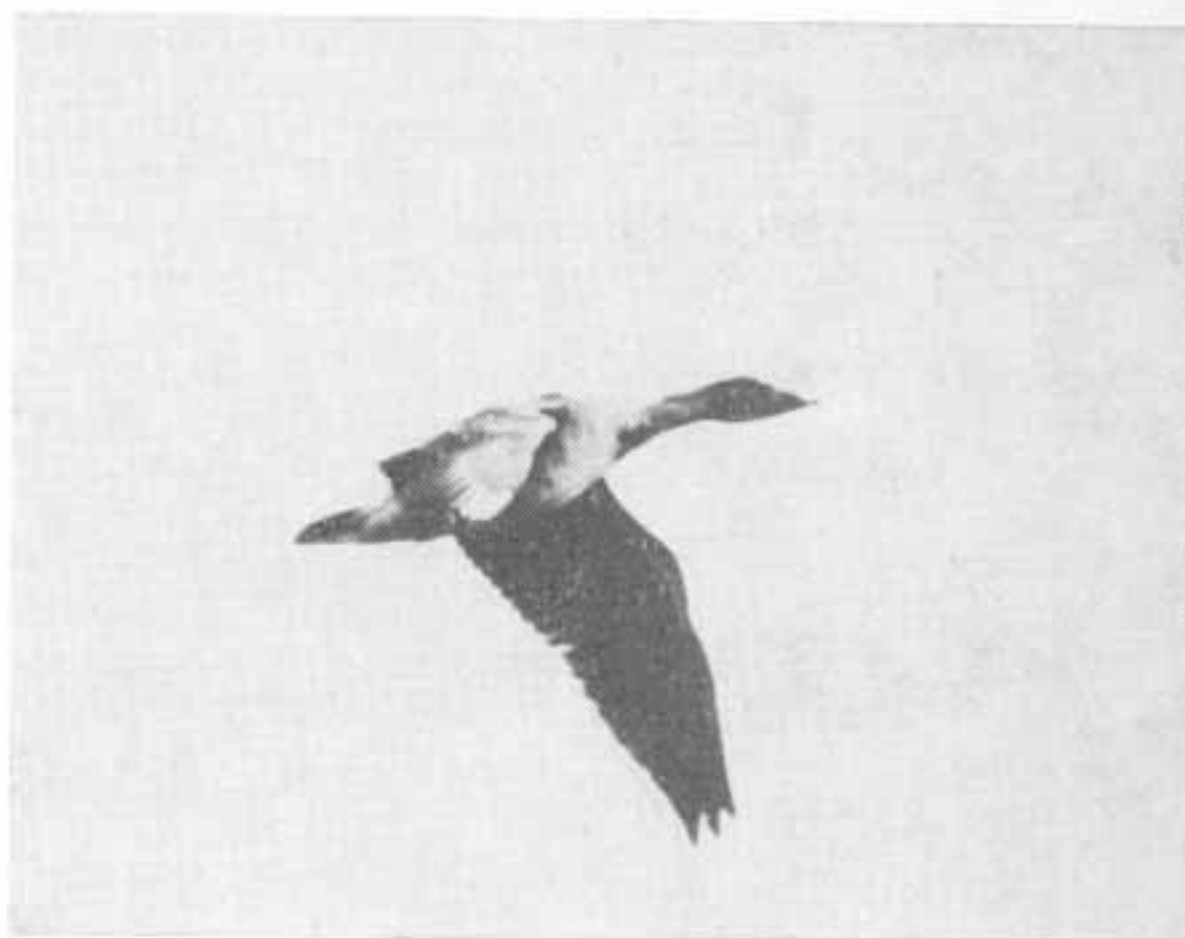
10.10. Es, Haukilahti 1 subad/ad m
(Antti Lappalainen, Heikki Setä-
lä).

Arokotka *Aquila rapax* (II)
29.9. Es, Suomenoja ja Kivenlahti 1 m
(PPu, Vesa Salonen, Tapani Num-
minen).

30.9. Hanko ja Tenhola, 5 paikassa 1
(Jörgen Palmgren, KoM, VR).

6.10. He, Kyläsaari 1 p (VR, TM, Jouni
Riihelä ym).

Pukukuvausten ja puuttuvien käsisulki-

KUVA 1. Lyhytnokkahanhi *Anser brachyrhynchus* on nykyään vuosittainen harvi-
nainen läpimuuttaja. Tämä lintu kuvattiin Lågskärillä 24.9.1975 (ks Lm 3/79 s. 126). Valok. P. PUHJO.

en perusteella havainnot koskevat sa-
maa 2kv yksilöä. Ilmeisesti sama lintu
nähtiin 29.9. Espoon Tarvossa matkalla
SW 45 min. ennen Suomenojan havain-
toa (PRO).

Lajia pidetään joskus tarhalintuna Län-
si-Euroopassa. Toinen havainto Suomes-
ta (ensimmäinen vuodelta 1973, Helsin-
gin Yliopiston Eläinmuseossa, julkaise-
maton).

Pikkukilju/arokotka
Aquila pomarina/rapax

22.9. Es, Laajalahti 1 juv/subad p
(HJ).

Kyseessä saattaa olla sama lintu kuin
em arokotka.

Punajalkahaukka *Falco vespertinus*

22.5. Ou, Vuonos 1 p ♂ ja 1 p ad ♂
yhtäaikaaisesti n. 1 km:n päässä
toisistaan (AJ).

10.6. Ki, Rönnskär 1 p ♀ (HH ym).

13.8. Pt, Kotiranta 1 ad ♂ (IAV, KK).

15.8. Si, Tauvo 1 ad ♂ (MHK).

18.8. Es, Laajalahti 1 ad ♀ (HJ).

4.9. Karkkila, Pyhäjärvi 1 p ♀ (Kalle
Virta).

23.9. Hanko, Henriksberg 1 1kv p (AT,
PU ym).

Avosetti *Recurvirostra avosetta*

14.5. Valkeakoski, Vallonjärvi 1 p (Rai-
ner Häggblom).

29.5. Ko, Jurmo 1 p/m (Tapani Missonen).

21—30.8. Kotka, Hietanen 1 ad (RS ym). Vuosina 1975—78 on tehty vuosittain 2—6 havaintoa. Laji pesii nykyään Luoteis-Eestissä.

Kahlaajapääskey-laji *Glareola* sp

25.5. Pr, Papinlahti 1 m (Eino Majaniemi, Jouni Rautanen).

Lampiviklo *Tringa stagnatilis*

7.5. Mietoinen, Laajoen suisto 1 p (Leo Karlson).

13. ja 15.5. Joensuu, Höytiäisen suisto 1 (TLi ym).

17.5. Es, Laajalahti 1 p (Esko Lavikka).

19.5. Ou, Vuonos 1 p (AJ, ML, HR).

20.5. Haapavesi, Ainali 1 p (Pertti Rassi).

24.5. Ko, Jurmo 1 p ♂ (Rauli Lumio, Kimmo Koponen, Lasse Kosonen).

24.6. Pernaja hätäilevä pari, 1 pull rengastettiin (LJL).

24.7. Ou, Sysmäjärvi 1 p (AJ).

Pernajan tapaus on ensimmäinen pesimähavainto Suomesta. Laji on tavattu vuosina 1975—78 32 kertaa, mikä on huomattavasti enemmän kuin Ruotsissa, missä laji on tavattu vuoteen 1977 mennessä 12 kertaa.

Keltajalkaviklo *Tringa flavipes*

14.10. Oulu, Nuottasaari 1 p (Arto Vuorjoki).

Mahdollinen keltajalkaviklo tavattiin paikalla jo 8.10. (Jukka Vääräniemi). Ensimmäinen havainto Suomesta. Ks. tiedonantoa s. 186.

Pikkukajava *Rissa tridactyla*

26.4. Pori, keskusta 1 ad (Juha Rumukainen, Ilkka Aalto).

10.5. Lu, Säppi 1 juv m (PE).

21.5. Ki, Porkkala 1 juv m (VR ym).

27—28.5. Le, Lågskär 1 juv (SK, JH, HK, NV).

17.10. Iitti, Sähtee 1 ad (Kari Puumalainen).

Vuosina 1974—1977 tehtiin vuosittain 11—12 havaintoa, joten tämän vuoden määrä on selvästi pienempi.

Riuttatiira *Sterna sandvicensis*

6.6. Le, Lågskär 2 m (Harri Favorin).

22.6. Ki, Porkkala 2 m (Stig Michelson).

Tavattu nyt 18 kertaa. Laji on viime vuosina alkanut pesiä Luoteis-Eestissä.

Valkosiipitiira *Chlidonias leucopterus*

13.6. Salo, Halikonlahti 1 jp p (AV, Kimmo Virtanen).

Seitsemäs havainto maastamme.

Jääkyyhky *Alle alle*

24.10. Inari, Ukonjärvi 1 tp kalaverkosta, Oulun Yliopiston eläinmuuseossa (Terho Ropponen).

9.11. Ki, Humaljärvi 1 tp p (Eero Ketunen).

Lyhytvarvaskiuru *Calandrella brachydactyla*

23.10.—1.11. La, Hanhijärvi 1 (PRa, JR, MV ym).

Töyhtökiuru *Galerida cristata*

7.8.78—11.1.79 Ko, Utö 1 (Juha Aaltonen, HK, JH ym).

Isokirvinen *Anthus novaeseelandiae*

15.5. Po mlk, Kummelskär 1 p (JS, RV).

24.9. Ec, Signilskär 1 p (HH, IL).

Maastomäärityksiin isokirvisestä sisältyy mongoliankirvisen mahdollisuus. Vuosina 1974—78 on tehty vuosittain 2—3 havaintoa, 1977 kuitenkin 6.

Nummikirvinen *Anthus campestris*

25.5. Ki, Rönnskär 1 ad p (TTv).

13—30.8. Tu, Pansio 2 ad 2 juv, jälkimmäiset rengastettiin, ilmeisesti pesinyt paikalla (Hannu Aunio, HK ym).

KUVA 2. Arokotkan *Aquila rapax* hyväksytty tapaaminen maassamme asettaa petolintujen tarkkailijat entistä vaativampien määritystehtävien eteen. Hyväksi avuksi ovat etelään tehdyt syksyiset opintomatkat, jollaisella tämäkin nuori lintu on kuvattu. Valok. L. J. LAINE.

Iso/nummikirvinen*Anthus novaeseelandiae/campestris*

17.9. Pt, Kotiranta 1 p (KK, IAV).

Sitruunavästäräkki *Motacilla citreola*

1.5. Paimio, Paimionlahti 1 p ♂ (Veikko Rinne, Teppo Arell, Ari ja Esa Karhilahti).

2.6. Le, Långskär 1 p/m ♂ (SK).

7.9. Ou, Jokipohja 1 kv p (AJ, ML).

9.9. Ou, Vuonos 1 kv p (MK, VR).

Outokummun havaintoja käsitelty tarkemmin määrityskirjoituksessa Lintumiehessä 3/79. Epäselväksi on jäänyt, koskevatko havainnot samaa yksilöä.

Vuorivästäräkki *Motacilla cinerea*

11.4. Lohjan kunta, Virkkala 1 p ♂ (Jan Södersved, Heikki Färm, Jari Hietanen, Timo Siivonen).

13—14.4. Rautjärvi, Simpele 1 ♀ (Jari Kontiokorpi, Mikko Pöllänen, Tapio Terävä).

14.4.—7.10. Karkkila, Massakoski pesivä pari, pesyeistä 5—6 ja 5 poikasta (Kari Virta, Kari Degerstedt, HT ym).

18—20.4. Valtimo, Nuolikoski 1 ♀ (Hannu Lehtoranta, Mika Hämynen, Juha Kallamäki).

Karkkilassa laji pesi kolmatta vuotta peräkkäin (ei enää 1979).

Alppirautiainen *Prunella collaris*

25.5. Le, Långskär 1 p/m (HK, JH, SK). Ensimmäinen havainto Suomesta, tiedonanto: LM 1/79.

Mustapäätasku*Saxicola torquata maura/stejnegeri*

10.6. Si, Tauvo 1 ♂ rengastettiin (Arvo Ohtonen, Ilari Kaarto).

26.9. Le, Långskär 1 ♀-puk. (JL, SK, PL, HMJ).

27.9. Siuntio, Billskog 1 ♀-puk. (LJL, PPö).

1.10. Pyhäselkä, Mulo 1 ♀-puk. (Jouni Pursiainen, Risto Laitinen, Juha Miettinen).

1.10. Ki, Rönnskär 1 ♀-puk. (TTv, Timo Yrjölä).

4—5.10. He, Viikki 1 ♀-puk. (Antti Pouttu).

Vuosilta 1974—78 lajista on 23 havaintoa. Ylläolevat havainnot osoittavat, että pääosa Suomessa tavattavista mustapäätaskuista kuuluu itäisiin rotuihin. Ruotsista on viisi havaintoa itäisistä roduista.

Harmaakurkkurastas *Turdus obscurus*

11—12.6. Ki, Rönnskär 1 ♂ rengastettiin (HH, TTv ym).

Ensimmäinen havainto Suomesta. Vuoteen 1968 mennessä tämä siperialainen laji oli tavattu Länsi-Euroopassa useita kymmeniä kertoja, Pohjoismaissa kerran, Norjassa. Kaikki aikaisemmat havainnot ovat syksyiltä (PARSLOW 1968). Ks s. 187.

Idäntiltiltti *Phylloscopus collybita tristis*

11.10. Mustasaari, Norrskär 1 (KoM, Seppo Vuolanto).

8.11. Le, Långskär 1 (SK, JL).

21.11. Le, Långskär 1 (SK).

Linnuista todettiin kädessä tätä rotua vastaavat tuntomerkit. Aikaisemmin tavattu kerran Suomessa, 1976 Långskärillä.

Mustaotsalepinkäinen *Lanius minor*

7.6. Pieksämäki, Uhomäki 1 (Ari Rajasärkkä, Arvo Pylvänäinen).

27.6.—2.7. Ko, Jurmo 1 ad (Vesa Multala, Ossi Pihajoki, Juha Vuorinen). Vuosina 1974—78 tavattu vuosittain, yht. 7 kertaa.

Harmaasirkku *Miliaria calandra*

7.5. Rovaniemen mlk, Alakorkalo 1 (Jukka Jokimäki).

18.5. He, Kuivasaari 1 Å (Pentti Zetterberg).

28—29.11. Pori, Pihlava 1 (Nils Kecklund).

Vuosina 1975—78 tavattu 13 kertaa, 1976

KUVA 3. Yksi vuoden 1978 maalle uusista lintulajeista oli alppirautiainen *Prunella collaris*, joka hetken levähti Långskärin kallioilla. Kuvan lintuun etelän matkajat tutustuivat kuitenkin Turkissa. Valok. P. PUHJO.

KUVA 4. Lågskärin sinipyrstö *Tarsiger cyanurus*. Valok. O. TENOVUO.

ei kuitenkaan ilmoitettu yhtään havaintoa.

Lajit, joista kaikkia havaintoja ei tarkasteta

Kyhmyhaahka *Somateria spectabilis*

1—2.5. Lu, Säppi 1 2kv ♂ (PE, HP, Jukka Salo).

19.5. Si, Tauvo 1 m ♀ (HP, KH).

11—22.11. Salo, Halikonlahti 1 ♀-puk. (AV ym).

19.12. Ko, Jurmo 1 ♀-puk. (SK, JL).

Muut kuin ad ♂ tarkastetaan.

Tunturihaukka *Falco rusticolus*

26.9. Lu, Säppi 1 (HP).

Havainnot Tunturi-Lapin ulkopuolelta tarkastetaan.

Rantakurvi *Xenus cinereus*

28.5. Anjalankoski, Muhjärvi 1 p (TTh,

HMJ, Timo Pulliainen, Pekka Vainio).

11.7. La, Tuosa 1 p (Esa Sojamo, KJ). Havaintoja Pohjois-Karjalasta sekä rannikolta Kokkolasta Tornioon ei tarkasteta.

Leveäpyrstökihi *Stercorarius pomarinus*

5.5. Po mlk, Kummelskär 1 ad m (JS).

6.5. Po mlk, Kummelskär 1 ad m (JS, PM, RV).

9.5. Lu, Säppi 1 subad/ad (PE).

9.5. Le, Lågskär 1 ad m (JL).

Havainnot jakson 10.5—10.6. ulkopuolelta tarkastetaan.

Sinipyrstö *Tarsiger cyanurus*

13.5. Le, Lågskär 1 ♀-puk. rengastettiin (OT, SK, JL, NV).

24.5. Si, Tauvo 1 ♀-puk. reng. (MT).

5.6. Si, Tauvo 1 ilm. ♀ reng. (MT, Mikko Ojanen).

Havainnot pesimäpaikkojen ulkopuolelta tarkastetaan.

Hippiäisuunilintu

Phylloscopus proregulus

7.11. Le, Lågskär 1 (JL).

Muut kuin pyydystetyt tarkastetaan.

Kirjosiiپیوونilintu

Phylloscopus inornatus

18—21.9. Ec, Signilskär 1 (HH ym).

1.10. Lu, Säppi 1 (HT).

Muut kuin pyydystetyt tarkastetaan.

Siperian pähkinähakki

Nucifraga caryocatactes macrorhynchos

IV—VII Iisalmi, Nerohvirta pari pesi, sai 2 poikasta lentoon (Rolf Lappalainen, Hannu ja Hemmo Kauppinen).

IV—VII Kokkola, Kåla pari pesi, sai 4 poikasta lentoon (Harri Hongell ym).

Iisalmen tapauksessa rotumäärityksen hyväksyminen perustui nuoresta yksilöstä otettuun valokuvaan, Kokkolassa taas mitattiin toinen emoista.

Pikkusirkku *Emberiza pusilla*

12—22.8. Ou, Jokipohja 1 (AJ).

9.9. Pyhäranta, Iso Loueletto 1 (Hannu Virtanen).

25.9. Le, Lågskär 1 (SK, JL).

4.10. Tu, Pansio 1 1kv rengastettiin (Esa Lehtikoinen, Jussi Lindström, Olli Osmonen).

11—15.10. Le, Lågskär 1 (SK, HMJ, JL, PL).

Havainnot pesimäpaikkojen ulkopuolelta tarkastetaan.

Kultasirkku *Emberiza aureola*

- 13.6. Ki, Rönnskär 1 Ä (KoM ym).
 20.6.—15.7. Varkaus, Lehtoniemi 1 ad ♂
 1 juv ♂ 1 ♀ (TLi, Jaakko Avikainen, ON).

Havainnot pesimäpaikkojen ulkopuolelta tarkastetaan.

Hyväksyttyjä havaintoja vuosilta 1976 ja 1977

Jääkuikka *Gavia adamsii*

- 24.5.76 Pernaja, Aspskär 1 jp m (Hans Viitasola, Arno Rautavaara ym).
 25.11.76 Hämeenlinna, Paikkalanlahti 1 kv kuoli, Helsingin Yliopiston Eläinmuseon kokoelmissa (Ilpo Painilainen).

Jääkuikka-laji *Gavia adamsii/immer*

- 10.5.76 Ko, Jurmo 1 jp m (HK, Esko Tarponen).
 13.5.76 He, Itä-Tonttu 1 jp m (PRu, PD).
 24.5.76 He, Itä-Tonttu 1 jp m (PRu, PD, VP).

Punakaulahanhi *Branta ruficollis* (II)

- 24.5.76 Vi, Hurppu 2 m (Hannu Repo, Antti Suominen).
 19.9.76 La, Lauritsala 1 m (KJ, Timo Pyyhtiä).
 5. ja 6. havainto Suomesta.

Punapäänarsku *Netta rufina* (II)

- 2.12.76 La, Ruokosenjärvi 1 p ♂ (Jouko Rantanen, Lauri Toivari).

Isohaarahaukka *Milvus milvus*

- 29.5.76 La, Vainikkala 1 m (Seppo Löfgren).
 7.8.77 Ki, Porkkala 1 m (HP).

Niittysuohaukka *Circus pygargus*

- 15.5.—7.7.76 Ki, Långstrand pesivä pari, sai lentoon 3 poikasta (BE ym).
 2.6.76 Ki, Gunnarskulla 1 p ad ♂ (BE).
 9—10.5.77 He, Viikki 1 ad ♂ (JL, Leo Granberg, HH, Jari Lausamo (†)).

Pikkukiljukotka *Aquila pomarina*

18. ja 19.8.76 He, Paloheinä 1 ad (PRu).
 Havainnot koskevat ilmeisesti samaa yksilöä. 10. havainto Suomesta.

Kiljukotka *Aquila clanga*

- 25.9.76 He, Paloheinä 1 subad/ad m (PRu, PD, VP, Markku Turtiainen).

Punajalkahaukka *Falco vespertinus*

- 15.5.76 Ko, Jurmo 1 ad ♂ (HK, BB, Osmo Kivivuori).
 7.6.76 Liminka, Pelso 1 p ad ♀ (Jouni Ruuskanen, KH).
 20.6.76 Kontiolahti, Pitkäranta 1 ad ♂
 1 ad ♀ (PL, Heikki Lehtonen, Aarne Wahlgrén).
 16.8.—2.9.77 Varkaus, Pitkälänniemi 1 ad ♂ (TLi, Jouko Ihanus, Heikki Kotilainen, ON).

Pikkuhuitti *Porzana parva*

- 4—26.6.76 Savitaipale, Jäkälä 1 ♂ (Kimmo ja Vesa Häkkinen, Ismo Hölsä, Markku Loippo ym).

Lampiviklo *Tringa stagnatilis*

- 13.5.76 Dragsfjärd, Vänö 1 p (Arto Stenroos, Matti Iikkanen).
 12.5.77 La, Askola 1 p (Pertti Rasp, Jouko ja Matti Kitunen, Matti Vanhapelto).

Rantakurvi *Xenus cinereus*

- 15.5.76 La, Kaislasenjärvi 1 p (MV, PRa).

Isovesipääsky *Phalaropus fulicarius*

- 3.6.76 Tu, Rauvolanlahti 1 vp p (Hannu Kuivala, Markku Laurén).

[Kirjokäki *Clamator jacobinus*

- 11.9.76 Lehtimäki, Rannankylä 1 (Jouni Mäkipelto).

Ensimmäinen havainto Euroopasta. Laji pesii Afrikassa Saharan eteläpuolella ja Intiassa, joten yksilön on arveltu olevan karkulainen. Ks. tiedonantoa s. 184.

Leveäpyrstökihi *Stercorarius pomarinus*

- 17.10.76 Ko, Jurmo 2 ad m (Veijo Peltola).
 4. ja 5.5.77 Vehkalahti, Vepsu 1 ad m (Paul Segersvärd, Jarmo Korpenfelt, Jari Tolin).

Kirjosiipiuunilintu*Phylloscopus inornatus*

18. ja 22.9. sekä 25.10.76 Lu, Säppi 1 (HT).

Pikkusirkku *Emberiza pusilla*

- 23—24.8.77 Si, Tauvo 1 kv rengastettiin (MHK, Juha Markkola, Anna-Mari Piipponen).

Korjauksia

- Kiljukotka** *Aquila clanga*. LM 4/78 s. 135 pitää olla: 19.10. Ec, Signilskär 1 kv (MLS, SKa).

Arosuohaukka *Circus macrourus*. Lm 2/78 julkaistu havainto 18.5.76 Virolahden Mustamaalta on todettu uusimpien tietojen perusteella riittämättömin perustein määritetyksi, joten määritykseksi jää *Circus macrourus/pygargus*.

Heinäkurppa *Gallinago media*. LM 2/78 s. 62 pitää olla: 24—25.9. Lu, Säppi 2 p (ILi, HT).

Mustapäätasku *Saxicola torquata*. LM 4/78 s. 136 pitää olla: 25.9. Lu Säppi 2 ♀-puk. p (MTa).

Valkopäätiainen *Parus cyanus*. LM 2/78 s. 63 pitää olla: 11.1.—27.3. Parikkala, Sammallampi 2—4 yks., enimmillään 24. 1. 4, maaliskuussa useasti väh. 3 yks. (KT, Esa Sojamo ym).

Havainnoijat

Kun havainnoijan nimi esiintyy katsauksessa vähintään kahdesti, se on lyhennetty.

IAV—Ilkka Ala-Vainio
BB—Bertil Blomqvist
PD—Pauli Dernjatin
BE—Bo Ekstam, PE—Pekka Eriksson
HH—Harri Hongisto, JH—Jari Helstola,
KH—Kari Haataja, MH—Martti Hario, MHK—Markku Huhta-Koivisto
AJ—Arto Juvonen, HJ—Harri Järn,
HMJ—Hannu M.T. Järvinen, KJ—Klaus Jernström
HK—Heikki Karhu, KK—Kyösti Karjalahti, MK—Matti Kapanen, SK—Sakari Kauppinen
AL—Aarno Liimatainen, IL—Ilkka Lehtinen, JL—Jyrki Lausamo, LJL—Lasse J. Laine, ML—Mauri Leivo, PL—Paavo Liimatta, TLi—Tom Lindroos, TLu—Tuomas Lukkarinen

KoM—Karno Mikkola, PM—Petteri Mikkola, TM—Tuomas Manninen
MN—Markku Nygård, ON—Osmo Nyysönen

HP—Heikki Pakkala, MP—Martti Purma, OP—Olli-Pekka Pietiläinen, PPU—Pekka Puhjo, PPö—Pertti Pöllänen, VP—Veijo Pätynen

HR—Hannu Räsänen, JR—Jouko Rantanen, PRA—Paavo Rantanen, PRO—Pekka Routasuo, PRU—Pekka Rusanen, RR—Risto Rauhala, VR—Visa Rauste
JS—Juha Saari, RS—Rauno Sandberg
AT—Antero Topp, HT—Hannu Tamminen, MT—Matti Tynjälä, OT—Olli Tenovuo, TTh—Tapio Tohmo, TTv—Timo Toivonen

PU—Pertti Uusivuori

AV—Ari Vienonen, MV—Matti Vanhapelto, NV—Niila Valle, RV—Raimo Virkkala

Kirjallisuutta

PARSLOW, J.L.W. 1968: Eye-browed Thrushes in Northamptonshire, Hebrides and Scilly: a species new to Britain and Ireland. — British Birds 61:218—223.

Summary: Records of rare birds in Finland in 1978.

All records of rare birds in Finland, which have so far been accepted by the Finnish Rarities Committee, are listed together with some older ones.

Kirjoittajan osoite — Author's address
Böle

SF-02400 Kirkkonummi
puh. 90-2984 217 tai 90-638 211